

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning av
Balderskolans anpassade gymnasium
i Norrtälje kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Balderskolans anpassade gymnasium avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Balderskolans anpassade gymnasium i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn i sitt kvalitetsarbete skaffar sig bredare underlag för att försäkra sig om undervisningens kvalitet och om syftet med utbildningen uppnås, för att med grund i detta kunna driva ett mer riktat utvecklingsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att lärarna regelbundet och systematiskt bedömer, analyserar och dokumenterar elevernas progression i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 juni 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:7207) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9 - 10 §§, 2 kap. 9 - 10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§, 18 kap. 2-3, 8, 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade gymnasieskolan, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett medvetet arbete på skolan för att skapa en tillgänglig och flexibel lärmiljö. Genom huvudmannen erbjuder rektorn personalen relevant kompetensutveckling i syfte att öka lärarnas behörighet och kompetens. Rektorn gör vidare uppföljningar av vissa resultat, men skaffar sig inte en tillräckligt bred bild för att kunna bedöma undervisningens kvalitet eller hur den bidrar till elevernas progression. Det är heller inte tydligt hur rektorns förbättringsåtgärder konkret tar sin form och bidrar till att utveckla undervisningen.

Skolan erbjuder en tillgänglig lärmiljö och kompetensutveckling för personalen

Granskningen visar att det pågår ett arbete på skolan för att utveckla tillgängligheten i lärmiljön. En representant för elevhälsan lyfter i intervju att skolans utgångspunkt är att eleven ska lyckas, och utifrån detta sker ett ständigt arbete för att optimera förutsättningarna för varje individ. Av granskningen framkommer att en omorganisation nyligen gjorts på initiativ från personalen som omfattat en översyn av lokalernas användning, undervisningsgruppernas sammansättning och personalens bemanning för att öka lärmiljöns tillgänglighet ur fysisk, social och pedagogisk bemärkelse. Omorganisationen har enligt rektorn, lärare och elevhälsa fallit väl ut och bidragit till en lugnare miljö och en mer behovsanpassad undervisning på skolan. I undervisningsgrupperna blandas elever från olika stadier för att tillgodose deras behov av social gemenskap och samla elever som ligger på samma nivå kunskapsmässigt. Skolans förstelärare har i uppdrag att se till att eleverna får rätt undervisningstimmar och att styrdokumentet för respektive stadie styr undervisningens planering. Skolan ger även elever möjlighet att läsa en kombination av ämnen och ämnesområden i syfte att erbjuda flexibilitet.

Vidare framgår av granskningen att rektorn genom huvudmannen erbjuder all personal kompetensutveckling. Detta sker i form av en introduktionsutbildning för nyanställda, tillgång till digitala kurser om till exempel neuropsykiatriska funktionsvariationer och tecken som alternativ och kompletterande kommunikation, samt möjlighet för lärare att läsa in sin behörighet med nedsatt tjänst. För tillfället utbildar sig en lärare på skolan till speciallärare med inriktning intellektuell funktionsnedsättning.

Rektorn följer upp vissa resultat men driver inget tydligt utvecklingsarbete

Granskningen visar att rektorn följer upp vissa resultat, men att rektorn behöver bredda sin uppföljning för att kunna försäkra sig om att alla elever har förutsättningar att lära och utvecklas så långt som möjligt. Av granskningen framkommer att rektorn följer upp elevernas måluppfyllelse vid bedömningskonferenser i slutet av varje läsår. Rektorn uppger i intervju att hen däremellan tar del av lärarnas muntliga och skriftliga löpande bedömningar av eleverna för att se om det finns en progression. Under dokumentstudier i samband med granskningen framgår att lärarna saknar samsyn kring vad som ska dokumenteras, och i vissa fall saknas fortlöpande bedömning och dokumentation av elevernas kunskapsprogression. Huvudmannen genomför vidare årliga enkäter för att undersöka elevers trygghet och trivsel och vårdnadshavares nöjdhet. Elever som inte kan besvara enkäterna observeras av lärare eller elevhälsan för att skatta elevernas upplevda trygghet och trivsel. Av inskickat material framgår att det under föregående år dock inte genomfördes några sådana observationer på den anpassade gymnasieskolan, och inga vårdnadshavare till elever besvarade enkäten. Rektorn deltar i övrigt i möten med elevhälsan och träffar arbetslagsledarna en gång i veckan, samt leder personalens arbetsplatsträffar och lärarlagsmöten. I intervju beskriver rektorn att hen genomför planerade lektionsbesök när det finns något speciellt rektorn vill följa upp, exempelvis hur insatser som beslutats om inom elevhälsan fungerar i praktiken eller hur elevernas sociala samvaro ser ut. Rektorn förklarar att hen vid dessa tillfällen på köpet också får en bild av undervisningen. Utöver detta uppger rektorn att hen tar del av lärarnas planeringar av olika teman och därigenom bildar sig en uppfattning om undervisningens innehåll, samt ifall undervisningen speglar målen i styrdokumentet.

Av granskningen framkommer att det inte alltid är tydligt vad syftet är med rektorns förbättringsåtgärder eller hur utvecklingsarbetet ska gå till. I rektorns systematiska kvalitetsarbete beskrivs hur läsåret utvärderas tillsammans med lärarna i slutet av vårterminen, och i samband med det beslutas om fokusområden för nästa års utvecklingsarbete. Exempel på årets fokusområden är att rekrytera en biträdande rektor, boka en utbildning i hjärt- och lungräddning och köpa in ett

matematikmaterial. Varvat med sådana konkreta punkter finns andra områden som att undersöka hur undervisningen kan planeras för att fler elever ska nå längre än godtagbara mål. Rektorn förklarar i intervju att frågor om hur undervisningen kan utvecklas lyfts regelbundet till diskussion bland lärarna, men kan i övrigt inte ge exempel på hur utvecklingsarbetet tar sin form. Rektorn, lärarna och elevhälsan lyfter fram olika utvecklingsområden när de får frågan i intervju. I rektorns kvalitetsarbete framgår inte vad grunden är till valet av fokusområden, vilka mål som finns med arbetet eller vad som ska göras för att uppnå önskade resultat. Det framgår inte heller hur rektorn fördelar resurser för att skapa förutsättningar för utvecklingsarbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn i sitt kvalitetsarbete skaffar sig bredare underlag för att försäkra sig om undervisningens kvalitet och om syftet med utbildningen uppnås, för att med grund i detta kunna driva ett mer riktat utvecklingsarbete.

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar resultat som rör elevernas kunskapsutveckling och utbildningens kvalitet, men att det sker på ett begränsat sätt. Exempelvis följer rektorn inte systematiskt och strukturerat upp undervisningens genomförande. De analyser som görs saknar förklaringar till bakomliggande orsaker kopplat till verksamhetens förutsättningar och undervisningens genomförande. Rektorns uppföljning och analys leder fram till ett omfattande antal fokusområden där det inte framgår hur de är tänkta att genomföras, eller hur de bidrar till att utveckla undervisningens kvalitet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar sin uppföljning till att omfatta undervisningens genomförande på ett mer systematiskt sätt. Detta för att skapa sig en bild av exempelvis hur undervisningen anpassas efter elevernas behov och förutsättningar, hur lektionsstrukturen stödjer elevernas lärande eller hur undervisningen ger eleverna den ledning och stimulans som de behöver. Rektorn kan även leda ett arbete med att tydliggöra rutiner för hur lärarna löpande dokumenterar kring elevernas progression för att underlätta rektorns uppföljning av elevernas kunskapsutveckling. Vidare kan rektorn med fördel kvalitetssäkra sin uppföljning genom att se till att utvärderingar av elevernas trygghet och trivsel görs varje år, i enlighet med huvudmannens rutiner. Det som kommer fram genom uppföljningen kan sedan utgöra underlag för en fördjupad analys där rektorn identifierar skillnader, mönster och variationer och hittar bakomliggande förklaringar till resultaten i relation till undervisningens kvalitet, genomförande och förutsättningar. Analysen kan sedan

användas som grund för rektorn att ta beslut om fortsatta åtgärder, som då konkretiserar vad som kan göras för att utveckla verksamheten vidare. Utvecklingsåtgärder som inkluderar tydliga mål med vad rektorn vill uppnå kan göra det lättare för rektorn att följa upp ifall skolan är på rätt spår, och ge tydligare riktning och innehåll åt utvecklingsarbetet. Som ett stöd i arbetet kan rektorn med fördel ta hjälp av Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete¹.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen.

4 kap. 1 a § gymnasieförordningen (2010:2039).

Läroplan för anpassade gymnasieskolan, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2

Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3

Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6

Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen innehåller en variation av olika uppgifter, och eleverna ges ett aktivt stöd av lärare och resurspedagoger under lektionstid. Arbetsmaterial och uppgifter anpassas överlag utifrån elevernas behov. I övrigt präglas undervisningen av en för eleverna bekant struktur, och det finns ett pågående arbete för att tydligare lyfta fram syftet med undervisningen.

Undervisningen är varierad och eleverna ges ett aktivt och relativt anpassat stöd

Granskningen visar att undervisningen innehåller en variation av olika typer av uppgifter och att eleverna ges ett aktivt stöd i att utföra dessa. Under lektionsobservationer noteras elever exempelvis få sy, skapa i lera, se film, sjunga och måla på snö. På en lektion observeras eleverna få tillgång till nivåanpassat material, medan de i övrigt arbetar med samma material och uppgifter. Det framgår i intervju med lärare att en stor del av undervisningen sker tematiskt. Lärarna beskriver hur temana utvecklas och ändras hela tiden, och förklarar att de arbetar i treårscykler så att samma tema återkommer med jämna mellanrum under elevens skolgång och blir

¹ Skolverket 2012. Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, Skolverkets allmänna råd med kommentarer.

till en repetition för eleverna. Under observationer noteras att den höga personaltätheten gör att eleverna ges ett aktivt stöd, där lärare och resurspedagoger utför arbetsuppgifter med större eller mindre delaktighet från eleverna. I intervju med lärarna beskriver lärarna att de samtalar mycket kring hur stödet ska ges, och prövar sig fram för att hitta det som fungerar för enskilda elever. Flera lärare betonar att elevens dagsform och allmänna mående är en avgörande faktor för elevens engagemang i undervisningen. Lärare beskriver i intervju hur de noggrant följer sina elever för att se vad som fungerar och inte i undervisningen, och ofta samtalar med varandra om eleverna, både informellt och under mötestid.

Undervisningen är relativt strukturerad men syftet är en utmaning att tydliggöra

Granskningen visar att undervisningen präglas av rutiner som ger en bekant struktur för eleverna, men att syfte och mål med undervisningen inte alltid tydliggörs. Av granskningen framkommer att det finns väl etablerade rutiner för att ta emot eleverna när de kommer och se till att de får en god start på skoldagen. Dagen inleds med en samling, där exempelvis dagens namnsdag, väder och lunch går igenom, samt schemat för dagen. Schemat repeteras sedan flera gånger under dagen, och vissa elever har transportscheman som stöd för minnet. Under flera lektioner observeras lärare använda tidshjälpmedel för att signalera övergångar och tydliggöra arbetstid. Vid observationerna noteras dock att det tar lång tid att samla eleverna och att starta upp lektionerna. Eleverna har enskilda arbetsplatser i klassrummen där anpassade scheman och annat material finns uppsatt efter individens behov. Under lektionsobservationer noteras elever växla mellan arbete på sina enskilda platser och gemensam undervisning vid stora bord i mitten av klassrummet. I intervjuer med elevhälsan och lärare framkommer att en ramlektion nyligen tagits fram av skolans specialpedagog, och håller på att etableras på skolan. Ramlektionen ska fungera som ett stöd för lärarna när de planerar sina lektioner, genom att lärarna utgår ifrån frågor som till exempel vad eleverna ska göra, med vem, hur länge de ska arbeta med detta samt varför. Under Skolinspektionens lektionsobservationer framgår dock inte alltid varför eleverna ska göra det de ska eller vilka kunskaper det är tänkt att de ska utveckla. Inte heller avslutas alla lektioner med en tydlig avslutning, exempelvis att repetera vad målet var och sammanfatta vad som gjorts. Lärare beskriver i intervju att undervisningsgrupperna är åldersblandade, och att lärarna därför samplanerar undervisningen och då utgår ifrån styrdokumentet för respektive stadie för att hitta överlappande innehåll och gemensamma mål. För vissa elever kan lärarna förklara syftet med undervisningen med tecken, bildstöd eller tal, men lärarna konstaterar att detta inte fungerar för alla elever och att vissa syften är svårare att kommunicera än andra. Skolinspektionen vill i det här sammanhanget rekommendera att skolan genom

arbetet med ramlektionen fortsätter att utveckla rutiner för lektionernas avslut, där lärarna med fördel kan repetera syftet från inledningen av lektionen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§, 18 kap. 2–3 och 19 a §§ skollagen.

Läroplan för anpassade gymnasieskolan, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att eleverna ges möjligheter att delta i samhällslivet utifrån sina individuella förutsättningar och behov. Eleverna får ta del av kultur och skapa sig en bild av yrken och digitala verktyg. Skolan har vidare goda rutiner för att analysera trygghetsrelaterade problem i syfte att sätta in relevanta åtgärder, och arbetar medvetet för att tillgodose elevernas behov av social samvaro och gemenskap.

Eleverna ges efter förmåga möjlighet att delta i samhällslivet

Granskningen visar att skolan arbetar för att eleverna på den anpassade gymnasieskolan ska förberedas för vuxenlivet och ges möjlighet att delta i aktiviteter utifrån sina förutsättningar. Det framgår av granskningen att eleverna på den anpassade gymnasieskolan bland annat åker till biblioteket, går på promenader, och en elev simmar regelbundet. Eleverna får även ta del av programmet Skapande skola där de får uppleva olika konstnärliga uttryck. Eleverna har tillgång till digitala verktyg i undervisningen såsom till exempel surfplattor och applikationer. Lärare uppger i intervju att då de flesta elever på skolan ligger på en låg utvecklingsnivå handlar det i första hand om att låta eleverna vara delaktiga i självständighetsträning snarare än att förbereda dem för att kunna hantera digitala verktyg på egen hand. När eleverna närmar sig studenten erbjuder skolan elevernas vårdnadshavare information om framtida alternativ, främst i form av dagliga verksamheter. Vidare beskriver lärare i intervju att eleverna genom ämnesområdet hem- och konsumentkunskap får ett utökat ansvar för exempelvis städning och tvätt på skolan, och det har hänt att

eleverna åkt iväg och handlat i mataffär. Lärare förklarar vidare att aktiviteterna anpassas efter elevernas förutsättningar och behov, och tillägger att det i dagsläget inte är aktuellt med arbetsplatsförlagt lärande eller praktik för någon elev på den anpassade gymnasieskolan. Av granskningen framgår vidare att skolans studie- och yrkesvägledare (SYV) inte ingår med systematik i den dagliga verksamheten. Det framkommer däremot av granskningen att det finns en SYV-plan på skolan som är väl etablerad och efterlevs, exempelvis genom ett yrkestema i undervisningen och genom att lärare och resurspedagoger samtalar med elever om olika yrken som eleverna stöter på under promenader och utflykter. Rektorn uppger att inför vårterminen 2024 har SYV fått avsatt tid för sitt uppdrag. Skolinspektionen vill i sammanhanget lyfta vikten av att studie- och yrkesvägledarkompetens på ett planerat sätt kommer alla elever till godo genom hela skolgången.

Skolan arbetar aktivt för att skapa trygghet och gemenskap för eleverna

Granskningen visar att det pågår ett aktivt och medvetet arbete på skolan för att skapa trygghet för eleverna och inkludera eleverna i en social gemenskap. I intervjuer lyfter lärare och resurspedagoger fram vikten av samsyn och rutiner som skapar trygghet, exempelvis mottagandet av eleverna på morgonen, bekanta strukturer kring morgonsamling och lektioner, och "reträträtt" för elever när de inte vill eller orkar delta i en aktivitet. Vidare används i viss utsträckning enkäter och observationer för att undersöka elevernas upplevda trygghet och trivsel. När problem uppstår arbetar skolan efter rutinen "Att introducera ett problem", där problemet konkretiseras och kartläggs i syfte att hitta orsaken och därmed kunna sätta in rätt insatser. En lärare ger i intervju exempel på hur de med hjälp av denna metod kunnat förändra rutinerna för en elevs ankomst till skolan vilket lett till färre situationer med utåtagerande beteende hos eleven. Av granskningen framgår vidare att lärare, resurspedagoger och elevhälsa samarbetar i början av varje läsår för att se till att eleverna hamnar i undervisningsgrupper där de får bäst förutsättningar att kunna tillgodose sina sociala och akademiska behov. Eleverna får även tillfällen att möta elever från andra undervisningsgrupper i undervisning inom estetisk verksamhet och idrott och hälsa, samt i skolaktiviteter som till exempel Luciafirande, Nobelfirande och veckans "fredagspepp".

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§, 18 kap. 2, 19 a och 20 §§ och 19 kap. 22–27 §§ skollagen.

8 kap. 22 a–22 c §§, 18 kap. 22–24 och 26–26 a §§ gymnasieförordningen.

Läroplan för anpassade gymnasieskolan, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn skapar förutsättningar för lärare att samverka för att planera undervisningen och diskutera bedömning, och att det även finns mötesforum som inkluderar resurspedagogerna. Vidare samarbetar lärarna kring elevernas individuella utvecklingsplaner, men det saknas rutiner för att skapa likvärdighet i hur lärarna bedömer, kartlägger och dokumenterar kring elevernas progression.

Lärarna samverkar i bedömningsfrågor men ytterligare samsyn behövs

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärare att ses och samverka i bedömningsfrågor. Rektorn har skapat en mötesorganisation som möjliggör för lärarna att ses och samverka i sina läroplaner. Rektorn förklarar i intervju att skolans förstelärare är den som ser till att koppla samtalen till styrdokumentet under läroplanmötena, som kan handla om exempelvis bedömning eller planering. Därutöver ses lärare och resurspedagoger varannan vecka för att diskutera frågor kopplade till undervisningsgrupperna eller enskilda elever. Lärarna är i intervju överens om att de diskuterar bedömningsfrågor mycket och att mötestid används till detta, men flera lärare uttrycker behov av att utveckla sin bedömarkompetens ytterligare, bland annat kring tolkning av värdeorden i kriterierna för att bedöma elevers kunskaper. Av inskickad information framkommer att 58 procent av lärarna saknar behörighet i ett eller flera ämnen de undervisar i, samt att endast ett fåtal lärare är utbildade för att undervisa elever med intellektuell funktionsnedsättning. I intervju med huvudmannen framgår att de har som utvecklingsområde att skolorna inom deras organisation ska utveckla en ökad samsyn kring bedömning och betygssättning. Detta sker genom att huvudmannen skapar förutsättningar i form av gemensamt utlagda studiedagar, samt

nätverk där specialpedagoger/speciallärare och rektorer kan diskutera bedömning med varandra. Rektorn uppger i intervju att rektorerna pratat om att ha en "bedömarverkstad" under gemensamma studiedagar, men säger att det inte blivit av än. Lärarna kan i intervju inte ge exempel på att de diskuterat bedömningsfrågor med andra lärare inom huvudmannens organisation.

Lärarna arbetar på olika sätt med att kartlägga och bedöma elevernas utveckling

Granskningen visar att lärarna arbetar på olika sätt med att kartlägga och bedöma elevernas kunskapsutveckling och anpassa undervisningen efter det, och det skiljer sig även åt i hur de fortlöpande dokumenterar elevernas progression. Av granskningen framkommer att alla lärarna som undervisar en elev gemensamt skriver en individuell utvecklingsplan (IUP) för eleven. Denna plan uppdateras två gånger per år och används även som underlag vid utvecklingssamtal med vårdnadshavare. Dokumentstudier under granskningen visar att det skiljer sig åt i vilken utsträckning den individuella utvecklingsplanen innehåller tydliga mål och framåtsyftande kommentarer för eleven att arbeta mot. När målen inte presenteras på ett likvärdigt och tydligt framåtsyftande sätt försvåras kommunikationen kring lärandemålen, både till eleven men också till de resurspedagoger som ska utgöra stöd för eleverna i sina lärprocesser. Lärare beskriver i intervju att mål och framåtsyftande kommentarer förmedlas till vårdnadshavarna under utvecklingssamtalen, men det är inte alltid eleverna själva är med på dessa. Resurspedagogerna är överens om att de inte medverkar i bedömning av eleverna, men säger att de kan lyfta elevbeteenden de noterar under de arbetslagsmöten där lärare och resurspedagoger möts kring en undervisningsgrupp. Lärare uppger i intervju att de lägger stor vikt vid att bedöma elevernas fysiska och psykiska mående i syfte att balansera kraven på eleverna utifrån deras dagsform, och beskriver hur eleverna både kan göra framsteg men också regrediera i sin kunskapsutveckling. Dokumentstudier under granskningen visar att det inte råder samsyn kring hur elevernas progression fortlöpande dokumenteras i syfte att skapa ett underlag för lärarna att kunna anpassa undervisningen efter elevernas skiftande behov och förutsättningar. Rektorn uppger i intervju att fokus hittills har legat på att hitta gemensam tid i lärarnas scheman för bedömning, och tillägger att det nu är viktigt för pedagogerna att hitta verktygen för att kunna dokumentera på ett likvärdigt sätt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att lärarna regelbundet och systematiskt bedömer, analyserar och dokumenterar elevernas progression i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling.

Granskningen visar att det saknas samsyn bland lärarna och gemensamma rutiner för hur elevernas kunskapsutveckling ska kartläggas och dokumenteras i syfte att kunna återkoppla till eleverna och anpassa undervisningen efter det som framkommer. Utan tydliga mål för eleverna att arbeta mot och med olikvärdig dokumentation försvåras lärarnas arbete med att bedöma elevernas progression på ett konkret och korrekt sätt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn leder ett arbete med att ta fram och säkerställa rutiner för att öka likvärdigheten i hur lärare bedömer, analyserar och dokumenterar elevernas progression. En kontinuerlig bedömning stärker elevernas kunskapsutveckling när fokus i bedömningen ligger på elevens progression, och där bedömningen används för att synliggöra behov av anpassningar och utmaningar i undervisningen eller eventuellt behov av stöd. Det kan därför vara bra att den kontinuerliga bedömningen och kartläggningen sker skriftligen för att tydligare kunna fånga mönster och identifiera framsteg och avvikelser i elevens utveckling. De mål som formuleras för undervisningen, som ett resultat av kartläggningen och bedömningen, behöver utgå både från läroplanen och från elevens förutsättningar. Även här bör att rektorn tar fram tydliga rutiner för vad som ska dokumenteras, i syfte att skapa ett underlag som utgör ett stöd för läraren i arbetet med att anpassa undervisningen efter den enskilde eleven. Målen för undervisningen kan också med fördel användas i kommunikationen med resurspedagogerna så att de ger eleverna stöd på rätt nivå. Dokumentationen kan utöver detta ge rektorn ytterligare ett verktyg i sitt kvalitetsarbete för att kunna bedöma undervisningens kvalitet och om syftet med utbildningen uppnås.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 18 kap. 3 § skollagen.

4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.

Läroplan för anpassade gymnasieskolan, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att huvudmannen stödjer skolans verksamhet och gör självständiga bedömningar av utbildningens måluppfyllelse och kvalitet. Huvudmannen bedriver ett långsiktigt arbete för att skolan ska ha tillgång till resurser i form av ändamålsenliga lokaler och utrustning samt utbildad personal. Vidare ger huvudmannen stöd till rektorn som skolledare och skapar möjligheter till samverkan med andra skolenheter.

Huvudmannen arbetar långsiktigt med att skapa goda förutsättningar för verksamheten

Granskningen visar att huvudmannen skapat strukturer och rutiner för att kunna följa upp och bedöma verksamhetens kvalitet och att syftet med utbildningen uppfylls, samt att huvudmannen arbetar långsiktigt för att skapa goda förutsättningar för verksamheten. Av granskningen framkommer att huvudmannen utarbetat enkäter för att utvärdera elevernas trygghet och trivsel och metoder för att bedöma kvaliteten, exempelvis genom att följa upp måluppfyllelsen och göra jämförelser samt hantera inkomna klagomål. Skolinspektionen noterar dock i huvudmannens kvalitetsarbete att slutsatser dragits kring gymnasieelevernas trygghet och trivsel på Balderskolans anpassade gymnasium utan att några elevobservationer genomförts där föregående år. Huvudmannens representanter uppger i intervju att de även besöker Balderskolan som ett led i sin uppföljning, och beskriver att besöken kan ha specifika syften som att till exempel undersöka likvärdigheten, undervisningen eller tryggheten. I sitt arbete med uppföljning och analys har huvudmannen identifierat egna utvecklingsområden som kan gynna alla deras verksamheter, exempelvis att öka samsynen kring bedömning och betyg mellan huvudmannens olika skolor samt att utveckla stressreducerande skolmiljöer. Huvudmannen arbetar även långsiktigt för att säkra

nödvändiga kompetenser hos lärare och annan personal genom digitala utbildningar och satsningar på att låta lärare läsa in sin behörighet i kombination med arbete. Av granskningen framgår vidare att huvudmannen varje år inventerar behovet av tidsenliga lärverktyg och digital utrustning på Balderskolan, och lärare och rektorn bekräftar i intervju att de brukar få igenom sina önskemål. Huvudmannens långsiktiga arbete noteras vidare genom huvudmannens engagemang i att säkra ändamålsenliga lokaler, då elevantalet växer och skolan behöver större lokaler. Huvudmannens representanter uttrycker i intervju att arbetet med detta bland annat sker genom aktivt nätverkande med politiker i skolans lägeskommun.

Huvudmannen ger i stor utsträckning behovsanpassat stöd till rektorn

Granskningen visar att huvudmannen ger stöd till rektorn på flera olika sätt utifrån sin kännedom om verksamheten. Genom huvudmannen har rektorn exempelvis tillgång till en central skolstödsenhet som erbjuder stöd med ekonomiuppföljning, intern fortbildning, fastighetsfrågor samt IT-stöd. Ett annat exempel på behovsanpassat stöd till rektorn är att huvudmannen för tillfället är inne i en process för att rekrytera en biträdande rektor till Balderskolan för att avlasta rektorn. Huvudmannen håller vidare genom skolchefen regelbundna avstämningar med rektorn, och samlar samtliga rektorer inom huvudmannens verksamheter varannan vecka för att utbyta erfarenheter och ge varandra råd och stöd i olika ledningsfrågor. Huvudmannen underlättar även för andra funktioner att samverka mellan olika skolenheter genom att skapa nätverk för till exempel specialpedagoger/speciallärare, skolsköterskor och IKT-ansvariga. Huvudmannen lägger vidare studiedagar parallellt på alla sina verksamheter för att underlätta för skolorna att samverka. I intervju med rektorn framgår att rektorn upplever ett mycket gott stöd från huvudmannen, och rektorn uppger att huvudmannen även kan agera som en "kritisk vän" vid behov. Skolinspektionen vill i detta sammanhang framhålla att huvudmannen även har en viktig roll att fylla när det gäller att ge stöd till rektorn i rektorns utvecklingsarbete på skolenheten.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet är fattat av Indra Kullenberg, utredare.

I den slutliga handläggningen har Maria Hermansson, utredare (föredragande) och Anna Cervell, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tre lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervjuer med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 12 och 13 december 2023. Besöket genomfördes av Maria Hermansson, Anna Cervell, Malin Hennius och Tomas Wiederholm.

Balderskolans anpassade gymnasium delar lokaler med Balderskolans anpassade grundskola i Norrtälje, och eleverna läser åldersintegrerat. Huvudman är Utvecklingspedagogik AB. Vid tiden för granskningen läste 4 elever på Balderskolans anpassade gymnasium.